

QORTI TAL-APPELL

IMĦALLFIN

ONOR. IMĦALLEF GIANNINO CARUANA DEMAJO
PRESIDENT

ONOR. IMĦALLEF TONIO MALLIA

ONOR. IMĦALLEF ANTHONY ELLUL

Seduta ta' nhar il-Ħamis, 25 ta' Frar, 2021.

Numru 4

Rikors maħluf numru 739/2019/1

Av. Paul Micallef Grimaud bħala mandatarju speċjali ta' *BR International Holdings Inc.* socjeta` estera registrata gewwa l-British Virgin Islands, u ta' *The Independent Tobacco Fze* socjeta` estera registrata gewwa l-United Arab Emirates

v.

Venta Invest & Trade Ltd, Dr Fransina Abela u P.L. Gillian Muscat kuraturi deputati sabiex jirraprezentaw l-assenti socjetajiet esteri; *Al Arjwana Almudiya Company*; u *Almostakel Imports* nominati b'digriet tal-1 ta' Ottubru 2019; u l-kuraturi **Dr Fransina Abela u P.L. Gillian Muscat** gew mahruga barra mill-kawza b'verbal tal-10 ta' Ottubru 2019

1. Dan huwa appell tal-atturi minn provvedimenti mogħti mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili fit-23 ta' Jannar 2020 li, għax sabet illi n-notifika lill-konvenuta *Venta Invest and Trade Inc.* [Venta] ma saritx kif trid il-liġi, ċaħdet talba tal-atturi għal dikjarazzjoni li l-istess konvenuta hija

kontumaċi u biex it-tweġiba maħlufa tagħha tinħareġ mill-inkartament. Il-fatti rilevanti huma dawn: IL-atturi fetħu din il-kawża kontra *Venta* u żewġ konvenuti oħra b'rikors tas-26 ta' Lulju 2019. Billi *Venta* hija soċjetà reġistrata fir-Renju Unit in-notifika lilha saret taħt ir-Regolament (KE) numru 1393 tat-13 ta' Novembru 2007 dwar in-notifika fl-Istati Membri ta' dokumenti ġudizzjarji u extra-ġudizzjarji fi kwistjonijiet ċivili jew kummerċjali [Reg. 1393/2007]. In-notifika saret permezz ta' *courier post* fl-indirizz reġistrat ta' *Venta* f'Londra fis-27 t'Awissu 2019 f'idejn ċerta T. Cristea. Għandu jingħad illi s-segretarja ta' *Venta* hija soċjetà oħra – *Eurofirma Limited* [*Eurofirma*] – u l-indirizz reġistrat tagħha huwa l-uffiċċju ta' din *Eurofirma*. T. Cristea hija impjegata ta' *Eurofirma*.

3. *Venta* ippreżentat it-tweġiba maħlufa tagħha b'rikonvenzjoni fit-8 ta' Ottubru 2019. Fis-seduta tal-10 ta' Ottubru 2019 l-avukat tal-atturi osserva illi t-tweġiba maħlufa kienet preżentata aktar minn għoxrin jum wara n-notifika, u l-atturi ippreżentaw nota b'kopja ta' dokument li juri meta r-rikors maħluf kien notifikat lil *Venta* biex juri illi "l-istess konvenuta hija kontumaċi skont il-liġi". Imbagħad fit-tweġiba maħlufa għall-kontro-talbiet l-atturi ressqu l-eċċezzjoni illi "it-talba rikonvenzjonali hija nulla *stante* li r-risposta ġuramentata li torbot fuqha l-istess talba rikonvenzjonali kienet *fuori termine*".

4. Fit-12 ta' Novembru 2019 l-atturi ippreżentaw rikors li jgħid hekk:

»illi kif indikat f'nota ppreżentata *seduta stante* mill-avukat difensur tas-soċjetajiet attriċi nhar l-10 ta' Ottubru 2019 fl-atti tar-rikors ġuramentat fuq indikat, joħroġ biċ-ċar illi kemm ir-rikors promotur kif ukoll it-traduzzjoni ta' tali rikors għal-lingwa Ingliża u wkoll l-avviż tas-smiġħ relattiv ġew validament notifikati *tramite* r-Registratur tal-Qorti

lis-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd* ġewwa l-indirizz reġistrat tagħha, u dan skont il-provvedimenti tal-artikolu 14 tar-Regolament tal-Unjoni Ewropea (EC) 1393/2007;

»illi *stante* li n-notifika tal-atti fuq imsemmija seħħet nhar is-27 ta' Awissu 2019, is-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd* kellha għoxrin (20) ġurnata sabiex tintavola r-risposta ġuramentata tagħha, u dan *ai termini* tal-artikolu 158(1) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta;

»illi għalhekk it-terminu relattiv għall-intavolar tar-risposta ġuramentata tas-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd* għalaq nhar is-16 ta' Settembru 2019;

»illi *nonostante* dan, is-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd* intavolat ir-risposta ġuramentata tagħha nhar it-8 ta' Ottubru 2019, u *cioè* ferm wara t-terminu ta' għoxrin ġurnata mfassal fil-liġi;

»illi waqt xiehda mogħtija mid-direttur tas-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd*, u *cioè* Philip Lazarov nhar l-10 ta' Ottubru 2019, dan sostna illi l-indirizz reġistrat użat għan-notifika tal-atti fuq imsemmija jappartjeni lis-soċjetà Ingliża *Eurofirma Ltd*, liema soċjetà tipprovdì servizzi segretarjali lis-soċjetà konvenuta *Venta Invest & Trade Ltd*, u li għalhekk għandha l-poter li taċċetta korrispondenza indirizzata lill-kumpanija *Venta Invest & Trade Ltd*;

»illi għalhekk hemm bżonn illi s-soċjetà estera *Eurofirma Ltd* tiġi ordnata minn din l-onorabbli qorti sabiex tixhed u/jew tipproduċi dokumenti relattivi dwar in-notifika li seħħet nhar is-27 ta' Awissu 2019;

»illi jekk is-soċjetà msemminja, *Eurofirma Ltd*, ma tixhidx minn rajha, is-soċjetajiet attriċi jkunu jixtiequ jipprevalixxu ruħhom mill-mekkanizmu stabbilit fl-artikolu 1(1)(a) u l-artikolu 2(1) tar-Regolament (EC) 1206/2001 biex jiksbu x-xiehda, inkluż kwalunkwe evidenza dokumentarja, mill-entità estera *Eurofirma Ltd*, fuq in-notifika in kwistjoni, u dan għall-finijiet ta' dawn il-proċeduri odjerni quddiem din l-onorabbli qorti:

»Għaldaqstant, fid-dawl tas-suespost, is-soċjetajiet attriċi qed jitolbu bir-rispett illi din l-onorabbli qorti jogħġobha takkorda t-talba tagħhom biex tiġbor din ix-xiehda mis-soċjetà estera *Eurofirma Ltd* fir-rigward tan-notifika tar-rikors promotur, kif ukoll it-traduzzjoni ta' tali rikors għal-lingwa Ingliża u wkoll l-avviż tas-smiġħ relattiv u, jekk ikun il-ħtieġa, permezz tal-proċedura kontemplata fl-artikolu 1(1)(a) u l-artikolu 2 tar-Regolament (EC) 1206/2001, u dan taħt dawk il-provvedimenti li jidhrilha xierqa u opportuni, inkluż li x-xhieda jiġu rilaxxati mill-obbligu tas-sigriet professjonali u kunfidenzjalità li jista' jkollhom.«

5. *Venta* wieġbet għal dan ir-rikors fit-18 ta' Novembru 2019.
6. Fis-seduta fit-18 ta' Novembru 2019 l-qorti iddifferiet is-smiġħ għat-13 ta' Jannar 2020 "għat-trattazzjoni dwar it-talba tal-attur kemm f'dan ir-rikors hawn fuq imsemmi u jekk in-notifika tas-soċjetà konvenuta hix notifika valida jew le". Fit-13 ta' Jannar 2020 "id-difensuri tal-partijiet

ittrattaw it-talba tas-soċjetà attriċi biex is-soċjetà konvenuta tiġi dikjarata kontumaċi”, u l-kawża tħalliet għat-23 ta’ Jannar 2020 “għall-provvediment”. Fit-23 ta’ Jannar 2020 imbagħad ingħata l-provvediment li minnu sar dan l-appell. Dak il-provvediment iġid hekk:

»It-talba tal-attur *nomine* soġġetta għal din id-deċiżjoni hi sabiex jiġi dikjarat li s-soċjeta konvenuta *Venta Invest & Trade Limited* ippreżentat ir-risposta ġuramentata tagħha barra mit-terminu impost mil-liġi. Huma jsostnu illi n-notifika li saret mil-qorti Maltija bil-*courier* permezz tad-*DHL* fl-indirizz reġistrat tal-kumpannija *cioè* 59 Devons Road kienet valida u skont il-liġi. Din in-notifika saret lil ċertu T. Cristea fl-indirizz imsemmi fis-27 ta’ Awissu 2019.

»Is-soċjeta konvenuta tirribatti li n-notifika ma kinitx valida u illi r-risposta ġuramentata ġiet preżentata malli saret taf bil-kawża. Philip Lazarov, sid benefiċjarju, direttur u kap eżekuttiv tal-kumpannija konvenuta, xehed illi l-indirizz reġistrat tal-*kumpannija* in kwistjoni hu fil-fatt l-indirizz tas-soċjeta *Eurofirma* li hi *service provider* li tipprovdi *secretary* u *support services* lil kumpannija konvenuta fl-Ingilterra u titħallas għalihom. Il-kumpannija *Eurofirma* tipprovdi dawn is-servizzi lil diversi kumpanniji u għandha *reception* fil-pjan terran tal-binja ta’ sitt sulari. Is-soċjetà konvenuta ma għandha ebda relazzjoni mal-impjegati ta’ *Eurofirma* u l-persuna li iffirmit l-att reġistrat fis-27 ta’ Awissu 2019 *cioè* T. Cristea wkoll ma għandha ebda relazzjoni mas-soċjetà konvenuta u lanqas jaf min hi. Hu ammetta li s-soċjeta *Eurofirma* hi awtorizzata tirċevi pakketti u dokumentazzjoni f’isem is-soċjetà konvenuta. Hu sostna li ma kellu ebda konnoxxenza tal-atti notifikati lil T. Cristea u sar jaf bil-kwistjoni meta nqalgħu l-problemi mid-dwana ta’ Malta fuq il-konsenja u talbu l-assistenza ta’ avukati Maltin u dawn bagħtulhom l-atti tal-kawża *b’email*.

»Il-qorti semgħet lid-direttur uniku ta’ *Eurofirma* dwar din il-kwistjoni.

»Jirrizulta mill-atti illi l-uffiċju reġistrat tas-soċjetà konvenuta hu 59 Devons Road, London, *cioè* s-sit fejn marru l-atti tal-kawża permezz tas-servizz tal-*courier* u l-*company secretary* hi s-soċjeta *Eurofirma Limited* bl-istess indirizz. Id-direttur uniku ta’ *Eurofirma Limited*, Agne Jurgelioniene, xehdet li s-soċjeta tikri l-pjan terran tal-imsemmija binja f’Devons Road. Is-soċjeta tipprovdi *accounting services*. Rigward il-posta li tirċievi indirizzati lis-soċjeta konvenuta, din kienet tintbagħat meta mitluba mis-soċjetà *Venta*. Ma kellha ebda obbligu mas-soċjetà konvenuta li tgħaddi kull dokument hekk kif jiġi riċevut. L-impjegati ta’ *Eurofirma* awtorizzati li jirċievu korrisondenza tal-klijenti ta’ *Eurofirma*. T. Cristea hi *accountant assistant* ma’ *Eurofirma*, li rċeviet l-atti tal-kawża fis-27 ta’ Awissu 2019 u poġġiethom f’*folder* ta’ *Vesta Invest*. Id-dokumenti ma ġewx f’idejn ix-xhud u għalhekk Philip Lazarov ma kienx notifikat u għalhekk ma kienx jaf bid-dokumenti. *Venta Invest* ma għandhiex impjegati fl-uffiċċju ta’ *Eurofirma*

»Il-partijiet saħqu fis-sottomissjoniet tagħhom li l-kwistjoni kellha tiġi regolata skont ir-regoli proċedurali tal-liġi Maltija.

»L-artikolu 187(4) tal-Kap. 12 jistabilixxi illi korp li jkollu personalità ġuridika distinta tiġi notifikata billi titħalla kopja tal-iskrittura fl-uffiċċju

reġistrat f'idejn persuna msemmija fl-artikolu 181A(2) jew f'idejn impjegat ta' dak il-korp. Il-persuni msemmija fl-artikolu 181A(2) huma:

“(2) Kull dikjarazzjoni, jew skrittura li għandha tinħalef skont il-liġi għandha, fil-każ ta' korp li jkollu personalità ġuridika distinta, tinħalef mill-persuna jew persuni li jkollhom ir-rappreżentanza ġuridika ta' dak il-korp jew minn kull segretarju tal-kumpannija jew minn kull persuna oħra li tkun awtorizzata bil-miktub minn dak il-korp sabiex tippreżenta atti ġudizzjarji f'ismu jew li jagħmel dikjarazzjoni, risposta ġuramentata jew skrittura bħal dawk imsemmija.

»Jibda biex jiġi rilevat li l-kwistjoni tan-nullità tan-notifika u l-kontumaċja tal-konvenut huma żewġ kwistjonijiet differenti. Jekk in-notifika hi nulla, allura l-konvenut jitqies li qatt ma ġie notifikat kif imiss u għalhekk qatt ma jista' jitqies kontumaċi. Din hi l-kwistjoni li qed titpoġġa quddiem il-qorti għal konsiderazzjoni tagħha.

Il-qorti ma taqbilx mad-difensuri tal-partijiet li l-kwistjoni ssib is-soluzzjoni tagħha a bażi tal-artikoli rilevanti fuq citati taħt il-liġi tal-proċedura ta' Malta. Hu minnu illi l-kawża qed issir f'Malta u għalhekk u bħala prinċipju r-regoli tal-proċedura tal-liġi Maltija japplikaw għall-istess kawża u għall-partijiet. Però tali prinċipji ma jistgħux jiġu applikati bla ma jittiehed kont illi n-notifika tas-soċjetà konvenuta sar fl-Ingilterra għax l-istess soċjetà hi reġistrata fl-Ingilterra fil-*Companies House* Ingliż. In-notifika saret permezz ta' *courier*, cioè 'direct service' ai termini tal-artikolu 15 tar-Regolament Ewropew 1393/2007, li jesigi li din in-notifika diretta postali (u din il-qorti tqis li servizz postali jinkludi servizz permezz ta' *courier*) trid issir skont ir-regoli tal-istat membru fejn qed issir in-notifika. Diversa kienet tkun il-kwistjoni kieku n-notifika saret f'indirizz reġistrat f'Malta però dan mhux il-każ.

»Wieheh għalhekk irid iħares lejn ir-regoli ta' proċedura fil-liġi Ingliża dwar in-notifika ta' atti ġudizzjarji lil kumpannija reġistrata fl-Ingilterra. Jirriżulta bhala fatt illi l-uffiċju reġistrat tal-kumpannija konvenuta hu fl-indirizz fejn saret in-notifika. Għalkemm saret sottomissjoni mid-difensur tas-soċjeta konvenuta illi l-*operational office* jinsab il-Bugarija fejn jidher li jirrisjedi d-direttur uniku tas-soċjeta konvenuta, din ma hi ta' ebda rilevanza la darba l-istess soċjetà konvenuta uffiċjalment u pubblikament għażlet l-indirizz fejn saret in-notifika bhala dik fejn hemm l-uffiċċju reġistrat tal-kumpannija. Hu minnu wkoll illi n-notifika tħalliet f'idejn T. Cristea impjegata tas-soċjetà *Eurofirma Limited* li hi s-segretarja tal-kumpannija li d-direttur uniku tagħha hi Agne Jurgelioniene.

»Il-liġi Ingliża fir-*rule 6.5* dwar ir-*Rules of Procedure* għan-notifiki fl-Ingilterra maħruġin mill-*Ministry of Justice* jistipula illi kumpannija titqies li ġiet notifikata validament jekk titħalla ma' persuna '*holding a senior position with the company, director, treasurer, secretary, chief executive, manager or other officer*'. Mill-mod kif inhi redatta din ir-regola hi l-fehma tal-qorti li l-liġi Ingliża qed tirreferi għal notifika f'idejn persuna fiżika mhux korp ġuridiku. Dan wara kollox jagħti ċerteza lin-notifika billi korp ġuridiku fl-astratt ma jistax jitqies li għandu xi personalità fiżika jekk mhux permezz tal-persuni rappreżentativi tiegħu. F'dan il-każ in-notifika saret lil impjegata ta' korp ġuridiku li hu s-segretarju tal-kumpannija. Tali persona ma tistax titqies bhala persuna li għandha '*senior position within the company*' u għalhekk in-notifika kif saret ma tistax titqies bhala waħda valida *ai fini* ta' notifika

tal-atti tal-kawża. Hu wara kollox id-dmir ta' min jagħmel il-kawża li juża l-mezzi idoneji biex jassigura *level playing field* u dan jibda minn notifika valida skont il-liġi proċedurali tal-pajjiż fl-Unjoni Ewropeja fejn qed issir in-notifika. Jekk is-soċjetà attriċi għażlet '*direct service*' għal fini ta' notifika flok trasmissjoni tal-atti lil aġenzija reċiproka kompetenti li kull stat fl-Unjoni Ewropeja għandu u li jista' jintuża għal fini ta' notifika korretta skont il-liġi ta' dak il-pajjiż, allura trid tiegħu fuqha l-oneru li hi tfittex u tadempixxi l-obbligu li tuża l-proċedura idoneja legali għal notifika. F'dan il-każ ma jidherx li n-notifika kienet valida u għalhekk ma jista' ikun hemm ebda terminu li ma għieq segwit għall-preżentata tar-risposta għuramentata skont il-liġi Maltija.

»Għal dawn ir-raġunijiet il-qorti taqta' u tiddeciedi billi tiċċad it-talba tas-soċjetà attriċi biex jiġi dikjarat li s-soċjetà konvenuta qiegħda fi stat ta' kontumacia billi n-notifika li saret fis-27 ta' Awissu 2019 fl-Ingilterra lis-soċjetà konvenuta ma saritx skont il-liġi. Dan ifisser għalhekk illi r-risposta għuramentata u kontrotalba tas-soċjetà konvenuta li għew preżentati għalkemm qatt ma saret notifika valida tal-att promotur huma skont il-liġi. Spejjeż għas-soċjetà attriċi.«

7. L-atturi appellaw b'rikors tat-12 ta' Frar 2020 li għalih *Venta* wiegħbet fid-9 ta' Marzu 2020. Billi fit-twegħiba tagħha *Venta* ressqet eċċezzjoni ta' nullità tar-rikors tal-appell, il-qorti sejra tqis din l-eċċezzjoni qabel ma tqis il-meritu tal-appell.
8. L-eċċezzjoni ta' *Venta* tgħid hekk:

»illi preliminarjament l-appell odjern huwa irritu u null u għandu jiġi miċċud minn din l-onorabbli qorti»;

»... .. id-deċiżjoni tal-ewwel onorabbli qorti mhix sentenza *in parte*, kif qegħdin jallegaw l-appellanti, iżda digriet għaliex ingħata bħala konsegwenza tar-rikors tal-atturi datat 12 ta' Novembru 2019. Kienet tkun sentenza *in parte* kieku dan il-provvediment attakkat kien ir-riżultat ta' eċċezzjoni preliminari. *In vista* tal-fatt illi l-provvediment attakkat kien provvediment illi ngħata bħala konsegwenza ta' rikors illi sar fil-mori tal-kawża u wara l-preżentata taċ-ċitazzjoni, allura ma jistax jitqies illi dan huwa appell minn sentenza preliminari jew *in parte* iżda dan huwa provvediment minn digriet illi ngħata waqt il-mori tal-kawża u *cioè* allura huwa digriet interlokutorju;

»illi, allura, la l-provvediment attakkat permezz ta' dan ir-rikors huwa digriet, allura, l-unika mod validu kif għandu jiġi attakkat huwa a tenur tal-artikolu 229(3) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili; illi l-artikolu 229 fis-subartikoli tiegħu (1) u (2) jagħmilha ċara liema huma d-digrieti illi jista' jsir minnhom appell u meta. Fil-każ tad-digrieti msemmijin fis-subartikolu (1), appell jista' jsir wara s-sentenza finali biss fil-waqt fil-każ tad-digrieti elenkati fis-subartikolu (2) appell jista' jsir biss wara illi d-digriet jinqara fil-qorti bil-miftuħ skond il-proċedura stabbilita fis-subartikoli (4) u (5) tal-istess artikolu;

»il-provvediment attakkat la jaqa' fis-subartikolu (1) u lanqas (2) u allura għandu jaqa' taħt l-artikolu (3) illi, min-natura tiegħu, jagħmilha ċara illi appell minn tali digriet jistgħu jsiru biss wara illi jintalab permess mill-qorti illi tkun qiegħda tisma' l-każ permezz ta' rikors illi għandu jsir fi żmien għaxart ijiem minn meta d-digriet jinqara bil-miftuħ fil-qorti;

»illi l-appell odjern ma segwiex din il-proċedura għaliex l-appellanti assumew illi din hija sentenza *in parte*. Fil-fatt, dana mhuwiex sentenza *in parte* u *in vista* tal-fatt illi l-appellanti ma segwewx din il-proċedura jirrendi irritu u null l-appell odjern.«

9. Il-verbal tas-seduta tat-13 ta' Jannar 2020 igħid illi “d-difensuri tal-partijiet ittrattaw it-talba tas-soċjetà attriċi biex is-soċjetà konvenuta tiġi dikjarata kontumaċi”, u l-kawża tħalliet għat-23 ta' Jannar 2020 “għall-provvediment”. Il-provvediment għalhekk kellu jkun ukoll fuq il-kwistjoni tal-kontumaċja u fil-fatt il-provvediment appellat jgħid illi l-qorti “tiċhad it-talba tas-soċjetà attriċi biex jiġi dikjarat li s-soċjetà konvenuta qiegħda fi stat ta' kontumaċja”.
10. Il-provvediment għalhekk kien fuq il-kwistjoni tal-kontumaċja ta' *Venta* u għal din ir-raġuni għandu jitqies li huwa sentenza, mhux dikriet. Deċiżjoni dwar kontumaċja torbot lill-qorti li tkun tat dik id-deċiżjoni, li ma tkunx tista' tibdilha taħt l-art. 230 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili; għalhekk il-provvediment relativ ma jistax jitqies dikriet interlokutorju.
11. Billi iżda kienet tal-fehma li, jekk il-provvediment jitqies – kif, għar-raġuni mogħtija fuq, għandu jitqies – illi hu sentenza, appell minnu jista' jintlaqat bid-disposizzjoni tal-art. 231 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, li jrid illi ma jsirx appell minn sentenza li ma tkunx qatgħet il-kwistjonijiet kollha f'kawża jekk mhux flimkien ma' appell mis-sentenza finali jew bil-permess tal-qorti li tkun tat is-

sentenza, din il-qorti b'dikriet tal-4 ta' Diċembru 2020 stiednet lill-partijiet jagħmlu sottomissjonijiet bil-miktub fuq jekk kellux jinkiseb il-permess li jrid il-*provisio* għall-art. 231(1) qabel ma seta' jsir l-appell mill-atturi. Il-konvenuti għamlu s-sottomissjonijiet tagħhom b'nota tas-16 ta' Diċembru 2020 u l-atturi wiegħbu fl-4 ta' Jannar 2021.

12. Il-konvenuti jgħidu illi l-appell tassew jintlaqat mill-art. 231 u għalhekk ma setax isir għax l-atturi appellanti ma kisbux il-permess tal-ewwel qorti kif irid l-art. 231. L-atturi wiegħbu illi l-kwistjoni tal-applikabilità tal-art. 231 ma tqajmitx mill-konvenuti u ma setgħetx titqajjem *sua sponte* mill-qorti, kif sar bid-dikriet tal-4 ta' Diċembru 2020.

13. Billi iżda t-termini tal-appell huma ta' ordni pubbliku din il-qorti kellha s-setgħa u anzi d-dmir illi tqanqal il-kwistjoni kif għamlet bid-dikriet tal-4 ta' Diċembru 2020, sakemm tagħti lill-partijiet fakoltà jagħmlu sottomissjonijiet dwar il-kwistjoni. Din l-eċċezzjoni preliminari tal-atturi hija għalhekk miċħuda.

14. Fil-meritu, l-atturi komplew igħidu hekk:

»... .. l-artikolu 231 tal-Kap. 12 għandu jiġi applikat bl-akbar reqqa fl-interpretazzjoni tiegħu. Din id-disposizzjoni titkellem dwar is-sitwazzjoni fejn "diversi kwistionijiet f'kawża jinqatgħu b'sentenzi separati". Dan ma japplikax għal kwalunkwe deċiżjoni parzjali bla ebda distinzjoni. Il-każ *de quo*, fil-fatt, huwa wieħed mill-eżempji (jekk mhux l-uniku eżempju) fejn id-deċiżjoni ma "qatgħetx" kwistjoni f'kawża. Il-kontumaċja, *o meno*, ma tiddeterminax il-kwistjoni fil-kawża, liema kawża għad trid tibda tinstema' u fejn, anke jekk huwa deċiż li l-appellati huma kontumaċi, huma għad għandhom id-drittijiet tagħhom u hemm anke l-possibilità li l-qorti ma taqbilx mal-appellanti atturi fil-mertu u tiddeċiedi l-kawża favur il-konvenuti appellati.«

15. Dan ma huwiex korrett. Jekk l-eċċezzjonijiet ta' *Venta* kinux tempestivi, u, konsegwentement, jekk ir-rikonvenzjoni tiswiex, kienu

kwistjonijiet li tqanqlu waqt il-kawża u għalhekk kellhom jinqatgħu. Il-liġi fl-art. 231(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili ma tiddistingwix bejn kwistjoni u oħra, sakemm ikunu kwistjonijiet li jinqatgħu b'sentenza. Fejn il-liġi riedet eċċezzjoni għal din ir-regola qalet hekk espressament, b'hal fil-każ tal-art. 55(2) tal-Kodiċi Ċivili. Il-ħsieb tal-liġi hu li l-*iter* tal-kawża ma jkunx interrott b'appelli minn sentenzi preliminari, sakemm il-qorti li tkun tat is-sentenza ma tagħtix il-permess tagħha fil-każ li tkun tal-fehma li l-kwistjoni maqtugħa bis-sentenza jixraq li tkun determinata finalment qabel ma titkompla l-kawża quddiemha.

16. Il-fatt issa hu illi s-sentenza appellata ma iddisponietx mill-kwistjonijiet kollha fil-kawża; iddisponiet biss mill-kwistjoni mressqa fit-twegiba tal-atturi għar-rikonvenzjoni iżda ma ddisponietx ukoll mill-kwistjonijiet l-oħrajn. Għalhekk, il-permess tal-ewwel qorti biex isir l-appell kien xorta meħtieġ, għalkemm taħt l-art. 231 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, u mhux taħt l-art. 229.
17. Il-qorti għalhekk ma tqisx l-appell billi ma sarx kif irid l-art. 231(1) tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili, u tibgħat l-atti lura lill-ewwel qorti sabiex jitkompla s-smiġħ.
18. L-ispejjeż tal-appell iħallsuhom l-atturi appellanti.

Giannino Caruana Demajo
President

TonioMallia
Imħallef

Anthony Ellul
Imħallef

Deputat Reġistratur
gr